

Dosarul nr. 2ra-1182/2023  
2-21159075-01-2ra-22082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – O. Parfeni  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton

## ÎNCHEIERE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Natalia Cotorobai, reprezentat de avocatul Mihail Mișcoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Cotorobai împotriva lui Veaceslav Cotorobai și Marianeii Cotorobai, cu privire la încasarea și modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Natalia Cotorobai și s-a menținut hotărârea din 28 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

#### a c o n s t a t a t:

La 27 octombrie 2021, Natalia Cotorobai a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Cotorobai și Marianeii Tacu, prin care a solicitat încasarea și modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la data de 02 iunie 2007, a încheiat căsătoria cu Veaceslav Cotorobai. La momentul încheierii căsătoriei, cunoștea că Veaceslav Cotorobai este divorțat și are un copil minor cu fosta soție, care se afla la întreținerea mamei și că între copârâți ar fi existat o înțelegere că Veaceslav Cotorobai va contribui cu ce este necesar pentru întreținerea copilului minor.

Fiind în căsătorie cu Veaceslav Cotorobai, la data de xxxxx s-a născut fiul xxxxx, iar la data de xxxxx, s-a născut fiul xxxxx.

Atât după nașterea primului copil, cât și după celui de-al doilea copil, a fost nevoită să-și i-a concediu pentru îngrijirea copiilor minori pentru o perioadă de 3 ani.

De la nașterea copiilor minori și până în prezent soții, Veaceslav Cotorobai și Natalia Cotorobai, au întâmpinat multe dificultăți, rămânând uneori chiar și fără resurse financiare, ea fiind nevoită să apeleze la împrumuturi.

Reclamanta a susținut că, luând în considerație faptul că Veaceslav Cotorobai mai are la întreținere încă un copil minor din altă căsătorie, a avut o înțelegere că ea

nu se implică în relațiile dintre acesta și fosta soție, inclusiv, cu privire la întreținerea copilului minor.

În luna octombrie 2021, a fost informată despre faptul că salariul pârâtului pentru luna septembrie a fost semnificativ mai mic și respectiv a solicitat informație de la bancă pentru a stabili motivul reținerii unei părți semnificative din salariu. Reprezentanții băncii i-au comunicat că urmează să se adreseze la locul de muncă a pârâtului. Adresându-i-se la locul de muncă, i-a fost comunicat faptul că din salariul pârâtului a fost reținută  $\frac{1}{4}$  la dispoziția executorului judecătoresc.

În urma acțiunilor întreprinse, a aflat că la executorul judecătoresc Anatolie Chiosa se află în executare un titlu executoriu încă din 2006, prin care Veaceslav Cotorobai are obligația de a plăti în favoarea Marianeii Tacu, pensie pentru întreținerea copilului minor.

Descoperirea acestui fapt i-a creat o stare de afect, or, până la moment nu cunoștea despre faptul că în privința lui Veaceslav Cotorobai este emisă o hotărâre judecătorească, prin care a fost obligat să plătească pensie pentru întreținerea copilului minor, or, în comun cu pârâtul mai are încă doi copii minori care la fel necesită să fie întreținuți, respectiv stabilirea pensiei de întreținere în favoarea copilului minor al lui Veaceslav Cotorobai și Mariana Tacu în cuantum de  $\frac{1}{4}$  încalcă direct interesele și drepturile copiilor minori comuni cu copârâtul.

Neavând încredere, a solicitat de la Veaceslav Cotorobai prezentarea copiilor de pe dosarul privind încasarea pensiei de întreținere cât și de pe procedura de executare. La data de 15 noiembrie 2021, pârâtul i-a prezentat materialele și i-a comunicat că a plătit până în prezent pensia pentru întreținerea copilului minor în cuantum de  $\frac{1}{4}$  din salariul mediu pe economie, însă în prezent executorul judecătoresc i-a comunicat că a expediat demers la locul de muncă cu solicitarea de a-i fi furnizată informația cu privire la veniturile pârâtului din momentul angajării - 2012, și până în prezent, pentru a-i fi calculată restanța și obligația pârâtului de a plăti diferența care este aproximativ 200 000 lei și în cazul în care va fi executată va crea o stare de imposibilitate a ultimului de a executa obligațiile de întreținere a celorlalți copii minori.

Reclamanta Natalia Cotorobai a solicitat încasarea din contul lui Veaceslav Cotorobai în beneficiul său pensie pentru întreținerea copiilor minori, xxxxx și xxxxx, în mărime de  $\frac{1}{6}$  din salariu și/sau alte venituri din data nașterii copiilor minori și până la atingerea de către copii a majoratului, micșorarea din data de 09 noiembrie 2007 a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, datorată de către Veaceslav Cotorobai în beneficiul Marianeii Tacu, de la  $\frac{1}{4}$  din salariu și alte venituri lunar, la  $\frac{1}{6}$  din salariu și alte venituri lunare.

La data de 05 octombrie 2022, avocatul Mihail Mișcoi, în interesele Nataliei Cotorobai, a depus o cerere, prin care a concretizat pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere, solicitând încasarea din contul lui Veaceslav Cotorobai în beneficiul Nataliei Cotorobai pensie pentru întreținerea copiilor minori xxxxx și xxxxx, în mărime de  $\frac{1}{6}$  din salariu și/sau alte venituri din data nașterii copiilor minori și până la atingerea de către copii a majoratului, pentru fiecare copil (f.d. 147).

Prin hotărârea din 28 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Cotorobai împotriva

lui Veaceslav Cotorobai și Marianeii Tacu cu privire la încasarea și modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Natalia Cotorobai în beneficiul Marianeii Tacu cheltuielile de judecată în sumă de 7000 lei pentru asistența juridică (f.d. 157, 166-172, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, a declarat apel nemotivat, iar la 21 februarie 2023, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 28 octombrie 2022 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin decizia din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de către Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi și s-a menținut hotărârea din 28 octombrie 2022 a Judecătoreii Chișinău, sediul Centru. (f.d. 205, 206-213, vol. I)

În susținerea soluției, instanța de apel a reținut că prin încheierea executorului judecătoresc Anatolie Chiosa din 10 noiembrie 2021, s-a stabilit restanța la pensia de întreținere a debitorului Veaceslav Cotorobai în baza titlului executoriu nr. 2-4170/06 din 01 noiembrie 2006, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, pentru perioada martie 2012-august 2021 în sumă de 388 421, 97 lei, fiind calculată conform informației de la SA „Moldovagaz” despre veniturile debitorului Veaceslav Cotorobai pentru perioada martie 2012-august 2021. De asemenea, în perioada martie 2012-august 2021, când documentul executoriu s-a aflat în procedura de executare la executorul judecătoresc Ruslan Cernica, debitorul Veaceslav Cotorobai a achitat de sine stătător suma de 159 699 lei și respectiv restanța la plata pensiei de întreținere constituie suma de 228 722, 97 lei (388 421, 97 lei -159 699 lei).

La caz, instanța de apel a reținut că, Natalia Cotorobai nu este nici debitor și nici creditor a procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-4170/06 din 01 noiembrie 2006, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, și prin urmare, este reclamanta necorespunzătoare, or, prin hotărârea Judecătoreii Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2006, a fost desfăcută căsătoria între Veaceslav Cotorobai, Mariana Cotorobai (Tacu) și s-a încasat de la Veaceslav Cotorobai pensia de întreținere în folosul Marianeii Cotorobai, pentru întreținerea fiului în mărime de  $\frac{1}{4}$  din salariu și alte venituri lunar, începând cu 01 noiembrie 2006 și până la majoratul copilului.

Natalia Cotorobai s-a căsătorit la data de 02 iunie 2007 cu Veaceslav Cotorobai, și împreună au doi copii.

Drept urmare, concluzia primei instanțe despre netemeinicia acțiunii Nataliei Cotorobai este corectă, or, acțiunile lui Veaceslav Cotorobai de a nu achita pensia de întreținere în conformitate cu textul documentului executoriu nr. 2-4170/06 din 01 noiembrie 2006 și în raport cu veniturile pe care le-a obținut în perioada martie 2012 - august 2021, nu constituie temei de modificare a pensiei de întreținere a copilului minor și nici temei pentru stabilirea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

În această ordine de idei, pretenția Nataliei Cotorobai cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor xxxxx, stabilită prin hotărârea judecătorească din 01 noiembrie 2006, este neîntemeiată.

Totodată, instanța a constatat că pretenția formulată de către Natalia Cotorobai cu privire la încasarea din contul lui Veaceslav Cotorobai în beneficiul său a pensiei

pentru întreținerea copiilor minori, xxxxx și xxxxx, în mărime de 1/6 din salariu și/sau alte venituri din data nașterii copiilor minori și până la atingerea de către copii a majoratului, pentru fiecare copil, contravine prevederilor art. 98 alin. (2) din Codul familiei, potrivit căruia pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

De asemenea, instanța de apel a reținut că alegațiile Nataliei Cotorobai precum că instanța de fond nici nu a motivat temeiul de respingere a argumentelor avocatului precum că reclamanți în acest proces sunt anume minorii xxxxx și xxxxx și prin prezenta hotărâre se lezează drepturile lor, sunt neîntemeiate, or, Natalia Cotorobai nu are nici un drept real prin prisma art. 110 din Codul familiei de a solicita încasarea și modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

La 28 iulie 2023, prin intermediul poștei (f.d. 10, vol. II), Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 1-5, vol. II).

În susținerea recursului, s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel. Suplimentar, a menționat că cauza a fost examinată în lipsa unui participant la proces, or, avocatul Minail Mișcoi a depus cerere de amânare, fiind obligat să participe la acțiuni procesuale în privința unui bănuț, iar instanța de apel a indicat asupra neprezentării avocatului fără a elucida motivul real și temeinic care stă la baza absenței expus în cererea de amânare.

A mai susținut că, instanța de apel greșit a reținut că Natalia Cotorobai nu este nici debitor și nici creditor a procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-4170/06 din 01 noiembrie 2006, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, fiind reclamantă necorespunzătoare, or, în cazul de față este aplicabil art. 110 din Codul familiei.

A menționat că, anume prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2006 s-a dispus încasarea de la Veaceslav Cotorobai a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de ¼ din salariu și alte venituri, iar copiii xxxxx și xxxxx s-au născut după pronunțarea hotărârii. Respectiv, copiii nu existau în general ca subiecți de drept la momentul pronunțării hotărârii, iar actualmente aceștia în calitate de pârâți pot să solicite modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Totodată, a indicat că instanța de apel greșit a reținut că speței nu-i sunt aplicabile prevederile art. 98 alin. (2) din Codul familiei, nu este clar care anume probe urmează a fi prezentate pentru a demonstra faptul că un părinte nu participă la întreținere, fapt care reprezintă o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 aprilie 2023.

Decizia motivată din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de avocatul Mihail Mișcoi, în interesele recurentei Natalia Cotorobai,

la 08 iulie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei (f.d. 214, vol. I).

Astfel, recursul declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră depus în termen.

La 22 august 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

În referința depusă la data de 02 octombrie 2023, Mariana Tacu, reprezentată de avocatul Sergiu Brînza, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Natalia Cotorobai, reprezentat de avocata Mihail Mișcoi, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocata Mihail Mișcoi, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 28 iulie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în

care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Natalia Cotorobai, reprezentată de avocata Mihail Mișcoi, în motivarea recursului depus împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a invocat temeii de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) și d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 28 iulie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c) și d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și anume lit. c) – interpretarea eronată a legii, lit. d) – aplicarea eronată a analogiei legii sau analogia dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

De asemenea, recurenta a invocat prevederile art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând existența circumstanței expuse în art. 432 alin.(3) lit. b) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 28 iulie 2023, și anume, dacă instanța a judecat în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, la caz, nu s-a stabilit. Instanța de apel a examinat cauza civilă în lipsa avocatului Mihail Mișcoi și a Natalia Cotorobai, care au cunoscut despre locul, data și ora ședinței de judecată din 27 aprilie 2023, ora 10:00, fapt confirmat prin actele cauzei.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temeii de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temeii de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail

Mișcoi, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e:

Recursul declarat de Natalia Cotorobai, reprezentată de avocatul Mihail Mișcoi, împotriva deciziei din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos